

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
vs ΛΥΚΕΙΟ:
ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ ΕΝΟΣ
ΟΛΕΘΡΙΟΥ ΕΜΦΥΛΙΟΥ
ΠΟΛΕΜΟΥ.**

**ΣΤΑΥΡΟΣ Γ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΙΔΗΣ,
Καθηγητής ΕΚΠΑ**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- Η Διαδικασία Πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην ΕΛΛΑΔΑ (συντ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ).
- ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ: ΕΓΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ κλπ
- ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ
- ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ
- Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ της ΑΜΕΡΙΚΗΣ
- Η «απεξάρτηση του Λυκείου»
- ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

Η Διαδικασία Πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην ΕΛΛΑΔΑ

- Η Διαδικασία Πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, που έχουμε σήμερα στην ΕΛΛΑΔΑ, ουσιαστικά καθιερώνεται το 1964
- **ευρέως θεωρείται ότι είναι ίσως ο μοναδικός μεγάλος θεσμός της ελληνικής κοινωνίας, τον οποίον οι πολίτες γενικώς θεωρούν αξιόπιστο**
- Αναμένεται ότι τα θέματα θεωρίας των εξετάσεων οπωσδήποτε θα περιέχονται στην εξεταστέα ύλη, οι δε ασκήσεις θα βρίσκονται κοντά στις ασκήσεις του βιβλίου

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ: ΕΓΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ κλπ

- α) Τεράστια έξοδα σε φροντιστήρια και ιδιαίτερα μαθήματα. Ένα μέρος αυτών δεν φορολογείται.
- β) Σοβαρή μείωση, μέχρι εκμηδενισμού, του κοινωνικού, πολιτιστικού, ανθρωπιστικού ρόλου του Λυκείου. Προφανώς τα φαινόμενα αυτά ως ένα βαθμό διαχέονται και προς το Γυμνάσιο.
- γ) Δημιουργία μη επιθυμητών αντιλήψεων στους μελλοντικούς πολίτες, π.χ. η παπαγαλία υπερέχει της κριτικής σκέψης, σαν εργαλείο κοινωνικής ανέλιξης.
- δ) Γονείς και μαθητές εν συνεργασία δηλώνουν ψευδώς ασθένειες ώστε ο μαθητής να απαλλαγεί του Λυκείου και να ασχοληθεί απερίσπαστος με το φροντιστήριο. Κλπ κλπ

ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

- Θεωρώ ως **αυτονόητη αλήθεια** (οι μαθηματικοί θα έλεγαν "αξίωμα»), και βάση κάθε ιστορικής ανάλυσης, ότι ο άνθρωπος, (και ατομικά και συλλογικά) επιδιώκει την ευτυχία του.

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ «ΕΥΤΥΧΙΑΣ»

- Μεταξύ των στοιχείων που συνιστούν αυτήν, είναι και ένα εισόδημα εναρμονισμένο με το τι θεωρεί η κοινωνία ως αποδεκτό.
- Ένα δεύτερο σημαντικό στοιχείο είναι η καλή γνώμη της κοινωνίας, η συμβατότητα με όλα όσα απαιτεί η κοινωνία.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

- Τα θέματα των εξετάσεων απαιτείται να έχουν τις εξής ιδιότητες:
- α) Να είναι πλησίον του τι έχει διδαχθεί λίγο πολύ σε όλα τα σχολεία. Αυτό εξασφαλίζει ισότητα ευκαιριών.
- Όμως αποκλείει δύσκολα θέματα και την άνοδο του επιπέδου
- β) Οι λύσεις των θεμάτων να είναι σαφείς και να έχει κατ ουσίαν, μονοσήμαντη αξιολόγηση από όλους τους βαθμολογητές. Αυτό προφυλάσσει τους υποψηφίους από το τυχαίο γεγονός, σε ποιόν βαθμολογητή θα πέσει το γραπτό τους..
- Αυτή η δεύτερη απαίτηση, ενώ εκ πρώτης όψεως φαίνεται και είναι λογική, εντούτοις βαθύτερη ανάλυση αναδεικνύει πολύ αρνητικές συνέπειες : Σε κάθε γνωστική περιοχή πολλά σημαντικότερα θέματα δεν εντάσσονται στην απαίτηση της «μονοσήμαντης αξιολόγησης».
- Π.χ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΥΝΑΙΓΕΙΡΟΣ,

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

- Στην Α Λυκείου στο μάθημα της Γεωμετρίας μαθαίνουμε για την Ευκλείδεια γεωμετρία που βασίζεται σε ορισμένες προτάσεις που ονομάζονται αξιώματα και από τα οποία με την χρήση λογικών συλλογισμών συνάγουμε Λήμματα, Θεωρήματα, Πορίσματα κλπ, επί των οποίων τίθενται Ασκήσεις. Ερωτάται :
- Πως βρέθηκαν τα Αξιώματα ? Θα ήταν δυνατόν να είχαμε άλλα Αξιώματα ? Τα Αξιώματα πρέπει να ισχύουν στην φύση ? Η Ευκλείδεια Γεωμετρία είναι καλλίτερη η πως συγκρίνεται με τις Μη-Ευκλείδειες Γεωμετρίες ?

ΚΛΑΔΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

- Υπάρχουν ολόκληροι κλάδοι των μαθηματικών που από την φύση τους δεν μπορούν να εισχωρήσουν (σε μεγάλο βαθμό) στα πλαίσια της ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ. Κυρίως είναι οι κλάδοι που συνδέουν τα μαθηματικά με ότι μας περιβάλλει, την φύση και την κοινωνία.
- Ας δούμε μερικούς από αυτούς.
- α) Στοχαστικά μαθηματικά (Πιθανότητες και Στατιστική).
- β) Μοντελοποίηση
- γ) Προσεγγίσεις

ΣΧΟΛΙΑ

- Ζητήματα σαν τα ανωτέρω μπορούν να αξιολογηθούν μόνον μέσα στο σχολείο
- Φυσικά η αξιολόγηση αυτή έχει έντονα προσωπικά στοιχεία.
- Είναι κοινωνικά αποδεκτή μια τέτοια αξιολόγηση ?

ΤΟ 2009 ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΣΠΔΕ),

- . Στην σελίδα 16 του κειμένου γράφεται:
«5. Κρίνεται σκόπιμο να συνυπολογίζεται για την εισαγωγή στα Πανεπιστήμια –σε ποσοστό που θα προσδιοριστεί– **η επίδοση των μαθητών στις τρεις τάξεις τού Λυκείου** μετά από έγκυρη, αντικειμενική αξιολόγηση των μαθητών από τους διδάσκοντες με τρόπους που θα **εξειδικευτούν από το Συμβούλιο στη δεύτερη φάση της λειτουργίας του.**»

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

- SAT
- ΒΑΘΜΟΙ ΛΥΚΕΙΟΥ
- ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ
- ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ, ΚΛΠ ΚΛΠ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Τα παραπάνω, (μεταξύ άλλων), μας οδηγούν σε τρεις κεντρικές παρατηρήσεις.
- Η κοινωνική πραγματικότητα και το ιστορικό παρελθόν μίας χώρας επηρεάζει πάρα πολύ το πώς θα διαμορφωθεί η αντίστοιχη Διαδικασία Πρόσβασης
- Στις ΗΠΑ, η επιδίωξη είναι η αρμονική σύνδεση του Λυκείου με την Διαδικασία Πρόσβασης, (και όχι η περιβόητη καθ υμάς «αποσύνδεση», η οποία κατά την ταπεινή μου άποψη, είναι εκτός λογικής).
- Υπάρχει κοινωνική αποδοχή της εντός του σχολείου αξιολόγησης.

Η «απεξάρτηση του Λυκείου»

- Κάποια χρόνια τώρα, στα πλαίσια του δημοσίου διαλόγου γύρω από το σύστημα πρόσβασης, μεταξύ άλλων, έχει προταθεί σαν «λύση», η **«απεξάρτηση του Λυκείου»**, (ΒΛΕΠΕ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΣΠΔΕ), σελ 4.). Παρεμφερείς όροι είναι και οι **«ανεξαρτητοποίηση του Λυκείου»**, **«Αυτοτέλεια του Λυκείου»**. Έχει αναφερθεί κατά καιρούς από Υπουργούς, Υψηλόβαθμους Εκπαιδευτικούς, συμπολίτες μας με επιρροή, στα ΜΜΕ κλπ.

ΚΟΙΝΗ ΛΟΓΙΚΗ

- Η κοινότατη λογική θέτει αυτονόητα το εξής αδήριτο ερώτημα: που θα προετοιμασθεί ο μαθητής για να είναι καλός φοιτητής. Φυσικά η προφανής απάντηση είναι: στα προηγούμενα χρόνια της ζωής του !
- Τελικά η «απεξάρτησης» είναι υπερφυσική έννοια. Ας καταλάβουμε ότι η «απεξάρτηση» είναι το «φόρεμα του βασιλιά» που είναι γυμνός, είναι οι «βάρβαροι του Καβάφη που ελπίζουμε να δώσουν νόημα στην κενή ζωή μας, τέλος είναι τα «χρήματα που υπάρχουν». Όσο γρηγορότερα γίνει αυτό αντιληπτό τόσο γρηγορότερα θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά τα προβλήματα της παιδείας μας (και όχι μόνον).

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

- 1) μεταφορά κονδυλίων προς το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο
- 2) Ενεργητική Εκπαιδευτική Προπαγάνδα:
- Δημιουργία Θεσμών που απολαμβάνουν αποδοχής.
- Με άλλα λόγια:
- Έχουμε πόλεμο!